

PERIÒDICH VERMELL

¶ SALUT PÚBLICA ¶ INTERESSOS POPULARS ¶ ARTS Y LLETRES ¶

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. . . . . Una pesseta
 Cada número. . . . . 2 quartos
Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. . . . . 16 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circumstancies

UN ALTRE ESCÀNDOL

Tal es lo que está actualment passant á Fregenal, provincia de Badajoz, entre l'ajuntament de aquella ciutat y 'l clero de la mateixa, ab motiu de la qüestió dels cementiris.

De segur que si la lley s'apliqués á tothom per igual, no gastarian los capellans los fums que gastan sempre que 'ls passa per la barretina.

Pera que no 's crega exagerat lo relato que nosaltres poguém fer, transcribím la comunicació oficial que l'arcalde de dit poble passá á un rector de parroquia, pera que 's vegi sens lloch á duptes cóm se portant los ensotanats de Fregenal.

Diu aixís, copiat al peu de la lletra, y que no traduhim pera que no pordi 'l flayre, la comunicació del arcalde al rector:

«Para dar cumplimiento á la R. O. de 22 de Mayo próximo pasado, y á las recientes disposiciones telegráficas del Sr. Gobernador de la provincia y para evitar al mismo tiempo los escándalos y profanaciones que, por el abandono incalificable en que tiene el Clero los tres cementerios parroquiales, se están sucediendo sin interrupcion, siendo objeto de inquietud y de alarma para el vecindario, que ha visto entre otros excesos, extraer impunemente de su propio nicho, en el de Santa Catalina, antes de dos años, y confundir en la fosa comun, los huesos de la mujer de Tomás Boza; que ha presenciado con horror, segun el mismo cura de Santa Ana, rodar por su Cementerio los restos insueltos de dos cadáveres, y que en el de Santa María, como sucedió ayer mismo, se abandona sin respeto y sin decoro el cadáver de un hijo querido á una turba de chiquillos, para que le sirva de juego y de ludibrio, empapándolo en agua, apedreándolo y profanándolo, cadáver que, por el mismo hecho de pertenecer á una familia pobre y desgraciada, tiene la autoridad un deber más imperioso de hacer respetar y corregir con mano fuerte hechos tan escandalosos, que no pasarian, seguramente, ni en las

kábilas más salvajes del Africa; el Ayuntamiento y Junta de Sanidad, justamente indignados, acordaron por unanimidad:

Que inmediatamente que reciba V. esta comunicacion, con la R. O. que se le trascribe, le preste V. el debido cumplimiento, dando por cerrado el Cementerio de su cargo, bajo su más estrecha responsabilidad.

Que se digne V. proceder á la bendicion del nuevo Campo Santo Municipal Católico, para que con el decoro debido y con todos los consuelos que nuestra Santa Religion, de amor y de paz, prodiga á los que en vida fueron sus hijos, puedan hacerse en él los enterramientos:

Que pudiendo cualquier negativa de V. á prestar el debido acatamiento á la Real disposicion, cuyo cumplimiento se le exige, dar lugar á una cuestion de orden público, por el estado de los ánimos, justamente indignados, declina sobre V., toda la responsabilidad de los sucesos que ocurran.

Y siendo el caso de carácter urgentísimo dará V. en el acto contestacion, acusándome el recibo de la presente comunicacion.

Dios guarde á V. muchos años.— Fregenal 18 de Agosto de 1882.— El Alcalde interino, Guillermo Moreno.—Sr. Cura Párroco de.... Fregenal.»

Ara fassin lo favor d'esplicarme si som al Africa ó ahont som.

Un cadavre de un noy de una familia pobre tirat al aygua, abandonat, apedregat y fentlo servir de joch per las criaturas, de la mateixa manera que quan se tiran un gos per demunt, es cosa que no pot succehir mes que entre gent embrutida.

Si no estessim curats de sustos, la cara 'ns cauria de vergonya al pensar que som espanyols; pero com lo fanatisme encara te arrels mes ó menos fondas per tot arreu, alxó fá que de barbaritats també per tot se 'n trobin.

Pero lo mes xocant en aquest punt, es que l'ajuntament tinga que demanar als bretols que toleran ó fan fer actes de tal salvatjisme que 'ls vagin á benehir lo nou cementiri municipal.

Y es clar, lo clero s'hi ha negat, y l'ajunta-

ment, fentho tot á mitjas y volent que 'l nou cementiri també sia católich, no gosa ferlo servir sense la benedicció dels ensotanats.

Per fi de festa ha sigut portat un rector als tribunals, y encara que ja estém segurs de que la sanch no arribará al riu, hi haurá lloch de probarse una vegada més la mansuetut de aquestas ovellas del remat de Cristo que sols saben distingirse per la llana.

*****

A N' EN PEPITO GARLOPA

Amich Pepito Garlopa: segons dius, la sort no 't topa en materia d'estimar; ja no haurias d'esser poeta per no errá alguna coseta; ¡dir que tu no 't pots casar!

Dius, entre mitj d'altres cosas y per cert molt desastrosas, que tu n'ets un xiquet lleig; poch deus sebre que hi ha dona que 'm disputa fins l'estona que de tant en tant te veig.

Poch deus sebre que delira encés per potent guspira mon cor, 'hont hi ha un foch etern; y si encara aixó no 't basta, t'estimo... mes qu' en Sagasta no estima 'l serne govern.

Estranyo que 'n tal manera digas que tu no 'ts tronera; aixó al mon ja ho tens probat, puig segons ta mare 't pinta, ni á la edat d'entrar en quinta habias trencat cap plat.

¿Per qué cercar boniquesa á qui te un cor tot grandesa y aymar sab como aymá 's deus? Jo á fe 't juro, ayrés poeta que la cosa mes perfeta es l'amor, que no te preu.

Dius que res de ta belleza
te de fer aquesta estesa
de gent, que 's diu societat:
la rahó es teva... mes... plora
qu' eixa vívora traidora
á tothom deixa nafrat.

Per tant donchs, volguent casarte;
si ab ta amiga, vols juntarte
jo 't jur que 't sabré estimar,
puig quan nina ab tu jugava
lo meu cor ja suspirava
per poderte enamorar.

¡Ay! si un sí surt de ta boca,
la pena que á mí 'm sofoca
ne trovará alivio aviat,
¡Gran Deu! quan ab tu 'm veuria,
mes contenta jo estaria
qu' en Camacho ab lo Tractat.

Si un jorn vens á ma caseta
demanant á ma mareta
per nostra ditxa formá
cumplirás lo grat anhel
de ta constant

ISABEL.

Per la copia,

Sagristá.

Alló dels embargs á Barcelona continúa sens
novetat, oferint sempre 'ls mateixos incidents,
ab la sola particularitat de que ara ja ningú 'n
fá cas.

La feyna es per dias y no tardarém gayre á
estarhi aclimatats.

Aquell refran castellá ara 's dirá de la següent
manera:

*El començ y el embargar
todo es empezar.*

**

A un poblet de Sevilla l'arquebisbe destitueix
un rector, y als pochos dias s' hi presentan tres-
centas donas demanant que l' hi torni.

Desde que 'l rector era fora semblava que 'ls
faltés alguna cosa.

D' aixó se 'n diu tenir partits.

**

A Palma de Mallorca tot son plassos y mes
plassos pera pagar la contribució sense recár-
rechs, y, á pesar de que entre 'ls industrials s'
hi ha ficat la bruixa, la majoria d' ells conti-
nuan mes empedernits que un guarda rodas.

Y per mes que 'ls ván tentant
los quartos no ván rajant.

**

Lohókeli te per nom un ball posat en lo tea-
tro del Tívoli.

En Nasi verdaderament s' hi ha gastat la pla-
ta, y com en Soler y Roviroso ha portat la di-
recció de la escena y figurins del trajos, no cal
dir si será luxós y de gust.

Després de la part d' en Soler y Roviroso,
poch de notable li resta al tal ball, com no siga
la escena típica de las pedras, que mereix la
repetició.

Tot plegat, per dos ralets y junt ab compa-
nyia de sarsuela, lo demanar mes ja fora de go-
lafre.

**

Un cas com un cabás va succehir l' altre dia
á certa reverencia que passava pe 'l carrer de
las Freixuras.

No ha pogut saberse de ahont, un indiscret
tomáteh, cayent de certa altura, va besar la

teula que cubria la testa de un ensotanat que
passava pe 'l carrer.

Lo reverent, home que gasta fums, comensa
á cridar dihent que algun lliberal pillo li deu
haber fet alló.

Als crits surt vehinat en los balcones, y un
senyor que acompanya á la reverencia, comen-
sa á esbalotar dihent que 'l *projectil* ha sortit
del pis primer del número 27.

Allí tot just hi viu un matrimoni, que 'l ma-
rit te una ma malalta, y la casualitat fa que en
aquell moment li estava curant la muller, ten-
nint los cataplasmas, unguents, draps y venas
estesos per demunt de las cadiras. ¡Vegin si
podian estar per tirar tomátechs!

Després de un xivarri de mil diables, en que
hi intervingueren municipals y tot, lo capellá
va *perdonar* als *agressors*, y fins va dirlos que
si 'ls feyan falta vuyt rals que demanessin.

Resultats: La esposa calumniada, que estava
criant, s' ha posat malalta.

Lo senyor acusador tan tranquil, á pesar del
mal que ha fet.

Y 'l reverent, que no es altre que 'l canonge
Posas, buscant ocasions per clavar la dent als
lliberals, desde la trona al carrer de las Frei-
xuras.

Tot siga per l' amor de Deu.

Amen.

**

Ja haurán llegit aquestos últims dias lo que
se 'n diu las declaracions del general Serrano
respecte á que vol ser mes lliberal que Riego...
y qu' en Sagasta,

Oh sant que 't diuhen Serrano
y que mous tal reguitzell,
los miracles que tu fassis
que me 'ls plantin al clatell.

**

Alló d' Egipte cada dia s' empastifa mes.
Per ara los inglesos fan lo paper de pinxo, y
amagan l' ou á tota l' Europa.

Pero no se 'ls espera mala sumanta.

Aixís que 'l nostre ministre de Marina tingui
llestos uns quants carretons de guerra que fa
adobar á corre cuyta, tots los inglesos anirán á
la paella.

¡Pot ser d' aquesta manera á mí no me 'n
quedaré cap!

**

Llegeixo en un periódich que á Rumania
s' han embargat y venut vintivuyt pagesos per
sos deutes á la Hisenda.

Aixó será que allí se haurán proposat pujarse
á las barbas del senyor Camacho.

Ja 'ns han entelat una gloria espanyola.

**

Ab las plujas d' aquestos dias hi ha qui asse-
gura que aquest any sera any de bolets.
Que vagin de gust y no s' indigestin.

**

A Málaga se ha ensorrat una paret matant á
sis treballadors.

¡Aquest es lo nostre pa de cada dia pe 'ls
obrers!

**

Habém rebut elegantment imprés un tomet
titulat *Lo que no puede decirse*, que conté una
colecció de articles, alguns d' ells mes picants
que un vitxo.

Ab dir que 'l llibre surt de la clepsa de un
redactor del *Motin*, ja está dit tot.

Llegit ab afició poden guanyarse un cabás de
dias de indulgencias.

Val duas pelas, y 's troba de venta en l' Ad-
ministració del *Motin*, carrer de Sant Bernar-
do, 94, 1.º, Madrid y en las principals librerías.

**

A Russia s' ha casat tot un príncep ab una
minyona que li portava 80,000 duros de dot.

Surten de la iglesia, agafa 'l dot lo marit, y
si te hay visto no men recuerdo.

¿Qué tal de la moralitat de aquest príncep?

¡Cuántas ne sentiriam si aixó ho hagués fet
algú que no fós personatje?

**

L' Ajuntament de Madrid ha obert treballs
públichs pera aliviar la miseria dels obrers,
ahont se donan de sou sis rals diaris.

Es á dir, que al que treballa, se li dona per
un dia lo que molts cobran per cada minut sen-
se fer res

¡Y viva la Pepa!

**

L' Ajuntament de Madrid cobra un 50 p%
de recárrech en las cédulas personals.

Ben fet.

En una cosa ú altre te de aliviar-se la situació
del infelís contribuyent.

**

Aquell nen tan maco que 's diu Moret, los
seus diu que l' han declarat jefe indiscutible.

Me 'n alegre, y fins proposo que 'l fassin
papa, junt ab en Castelar.

**

Noticia de sensació:

La bolsa puja.

Y 'l pa també.

**

La fam continúa á Andalusia de un modo
desastrós.

Y 'l govern hi envia civils.

Ho trobo molt ben fet.

Deuhen volguer ficar la fam á la presó, per-
que aixís se acabi.

**

Reberem á son temps una atenta invitació
del *Ateneo igualadino de la clase obrera* pera
assistir al aniversari y certámen que deu ha-
ber celebrat los dias 24 y 25 del corrent.

Agrahim la deferencia, per mes que nostres
ocupacions no 'ns permeteren poderhi assistir.

**

Vaja, tóquila Sr. Alegria. Vosté es un dels
empresaris que ho entent. Lo públich esta em-
penyat en ferli guanyar quartos y vosté en pre-
sentarli novetats, pero... ¡quinas novetats!

No n' hi ha prou de la simpática artista
Amóros, que 's una espanyola que val mes pe-
las que 'l Parque de Barcelona, que ara fins
nos ha presentat en la pista un drama-mímich-
militar, que 's titula *El correo de Lyon*, en lo
qual hi surt mes gent que municipals hi ha á
Barcelona. Fins hi ha ball; y un ball d' alló
mes cayo.

En lo citat drama se distingeix de una mane-
ra notable la Sra. de Alegria, com també los
senyors Enrich Briatotre, Mariani, Pucci, y
lo clown Honrey, que 'n materia de fer riure,
no n' hi ha d' altre.

Vaja, val la pena de que 's gastin tres ralets
per anarho á veure, y si despres de la funció 'ls
hi saben greu, pasin per la Redacció que 'ls
ne tornarem sis.

Vejam si ho fan.

**

En una barberia:
 Entra un jove sense cap pel a la cara y se assenta.
 —¿Qué se li ofereix?
 —Afaitem y deixim lo bigoti.
 Lo barbé, creyent que aludeix al seu, exclama:
 —Ja veurá... dispensi... però... me 'l necessito.

Lo mateix fulano, al surti, topa ab un amich que li diu:
 —¡Ay, ay! que 't deixas lo bigoti?
 —Veurás—contesta—m' he convensut de que si jo no me 'l deixés ningú ho faria.

MISERIA HUMANA

No 'ns agrada, nó

Sent istiu, no estém contents
 Pél diantre de la caló,
 Y com qu' es lo temps pitjó,
 Desitjém passal corrents;
 Puig que 'ls raigs del sol ardents,
 no 'ns agrada, nó.

Sent ivern, á tot arreu
 Un sufreix; y la fredó
 Costipa á 'n al qu' está bó...
 No 'ns convé, donchs, com veyéu;
 Puig que ni 'l fret, ni la néu
 no 'ns agrada, nó.

Si plou, com que l' humitat
 Ha causat ja tant doló,
 De la pluja tenim pó
 Y esperém qu' haje parat;
 Puig que 'l fanch que 'ns ha deixat
 no 'ns agrada, nó.

No plovent, vaya uns consols,
 Veure 'ls camps sense verdó...
 Llavors ab molta rahó
 Desitjém que ploqui, sols;
 Puig que aixó de haberhi pols,
 no 'ns agrada, nó.

Si del temps no estém contents,
 Sent lo més constant d'aquí;
 ¿Podrém may, nosaltres dí
 Qu' estém d' alegría plens,
 Y exclamar, no duptant gens,
 me agrada, sí.

Ho dupto; sols me pareix
 Perqué ho dicta la rahó,
 Qu' es, quan un està milló,
 Quant la fossa lo cubreix;
 Puig, cap ha dit, ell mateix:
 no 'm agrada, nó.

JOANET BRUT

Una proba de lo que passa en certs pobles d Espanya pot veures en la següent relació, que 'ns ha contat un fill de Tamarite de Litera.

En lo poble hi ha un rector, un regent (de iglesia) y un jutje de primera instancia que forman alló de la santíssima trinitat: Tres personas distintas y un sol home verdader.

Aquesta trinitat es ajudada y moguda per influencias carcas, y mireus fins ahont los porta son zel apostólich:

Se han proposat perseguir lo que ells ne diuhen blasfemias y que no son mes que paraulas lletjas ó inconvenients, y porque un que jugava á pilota va dir «Me cago en tal cosa que mal me ha sortit aquesta» me 'l clavan sis ó vuyt dias á la presó; un altre porque diu lo mateix li posan 24 pessetas de multa, y no tenint per pagarlas, també 'l fican á la presó, y molts han sigut ja los del poble que han estat presos per tal delict.

Fins á un altre, porque va dir «Males reires de Deu» dintre de casa seva, volian també castigarlo, pero com aquell manu es algo mes espavilat y te algun parent de l' olla, tot plegat no va ser res.

Pero la mes crespa de totas es la que va passar á un pobre home que per haberse embrutat en mal puesto á Tamarite de Litera y trobantse ja lluny de aquella població (á Manresa) fou reclamat pe 'l jutje de allí y ficat sis dias á la presó, deixant sense jornal y sense pá á la familia.

Ara vostés mateixos fassintme 'l favor de dir-me sino es vergonyós que succeheixi en paissos que se 'n diuhen civilisats lo que passa á Tamarite de Litera.

Un detall: Lo regent que fa áliga en la trinitat carcunda, es aquell mateix que, trobantse en estat interessant una majordona seva, va carregar lo mort al seu pare, vellet de mes de 70 anys.

Y á proposit de Tamarite de Litera.

Aném á contarlos un fet, que per mes que sembla quènto, es figurosament historich.

Uns quants anys enrera tenian en aquell poble un rector guapo, trempat y rodaxó com la gracia de Deu.

Li prestava 'ls seus serveys una majordona jove, caya y que mes de quatre calaverons hi haurian fet centinella.

Lo rector se feya pagar una especie de delmes y primicias per alguns pagesos, ab lo qual recullia bonas fanegas de blat.

La majordona, que á la quènta anava sempre justa de quartos, venia de tant en tant algo de blat de amagat del rector, pera poguer ballarla mes grassa.

Un dia la majordona fá venir una vehina pera vendreli blat.

Quant está 'l frau fet, dona la casualitat que 'l rector truca á la porta.

La majordona diu á la vehina que se amagui sota 'l llit, porque 'l rector no sapigués res del blat.

Dit y fet. Se amaga la vehina, entra 'l rector, y com lo bon home se creya estar sol ab la majordona, pren la horisontal en lo llit, y demana al seu servey certas cosas. La pobre minyona avergonyida no respon ni fá res de lo que 'l rector demana, y empipat lo reverent, se aixeca, l' agafa, y ¡tableau! la majordona vá tenir que confessar que hi habia una vehina sota 'l llit.

Se arronsan las exigencias del rector, fan sortir á la vehina de sota 'l llit, li regalan lo blat, y li encomanan lo secret. Pero ¡cosas de donas! ella en secret vá contantho pe 'l poble, y als pochos dias no mes ho sabia un de cada casa.

Las bavarotas á que vá donar lloch lo tal episodi no te fi.

Aquell sant varó sortí del poble ab la seva majordona, porque li dongueren luego 'l grau de canonje. ¿Seria per las hassanyas del blat?

Que meditin ara 'ls nostres piadosos lectores sobre 'ls successos passats y pressents de la incomparable població de Tamarite de Litera.

Ha sigut denunciat lo Boletin eclesiástico de Ávila.

¡Mosca! ¿Fins las ilustrissimas cauhen á la garjola de la lley de imprenta?

M' hi jugo mitja dotzena de solideus que 'l Terso 'n te la culpa.

En un anunci mortuori lleigeixo que 's pagaran á deu ralets las missas que 's apliquin al mort en un dia y lloch fixats.

Ja 'm sembla veure una multitut de teulas y sotanas empenyentse y tirantse impropers per aprofitar la ganga.

¡Tira peixet! Sis rals d' anguila per cada missa. Lo cent cinquanta per cent:

—Tant debo que cada dia hi hagués morts d' aquestos,—dirá mes d' un ensotanat.

EPIGRAMAS

Trista, d' un ull se queixava
 l' aixerida Teodora,
 porque una brossa traidora
 molt y molt l' atormentava.
 —No 's veuria en tal embull,
 li vaig dir jo,—si volia;
 puig la brossa li treuria.
 si 'm deixava bufar l' ull.

FRANCISCO LLENAS

—Prenguis un polvo, Mercé;
 aquí te la capsa, miri.
 —¿Pendrel jo? no, don Baldiri,
 si acás, donguimel vosté.

M. CAPDEVILA

—¡No ho sabéu! la nit passada,—
 digué á sa mare la Elisa,—
 lo Pau doná una pallisa,
 al fill de la Reparada.
 —A 'n aquí? ¿al geperudet?
 —Sí mare; un bon estufat,
 que 'l deixá molt mal parat.
 —¡Pobre noy! Si qu' es mal fet!

RUCH NAFRAT

EPITAFIS

Carambolista afamat
 era 'l nebot de D. Paco;
 va morir tot corsecat
 ab la má agafada al taco.

Lo pintor Bonet Vermell
 jau á dins de aquest fossar;
 li van tenir de portar
 de tan fer corre 'l pinzell.

A. GARLANDA

XARADAS

Primera dos tres y quarta:
 quatre hu dos la hu primera,
 que li portis la hu tres quatre,
 que la quarta dos la espera.

ACSOIB.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Nom de dona.
1	2	6	7	3	4	8	9	7	7	Un aucell.
2	4	5	6	7	9	4	2	2	2	Nom de dona.
2	4	8	9	7	3	7				Id.
4	5	6	9	7	2					Ho fa un malalt.
2	4	5	6	7						Nom de dona.
8	9	3	2							No es pobre.
4	9	7								No es nit.
6	7									Una nota.
9										Una vocal.

JOSEPH ROSSELLÓ

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA: Ca-mi-la

GEROGLÍFICH: Qui espera delera

COSAS DE MADRIT

Lo que 'ls preocupa : *La mort de un torero*

Lo que no 'ls preocupa : *La mort de la Industria*